

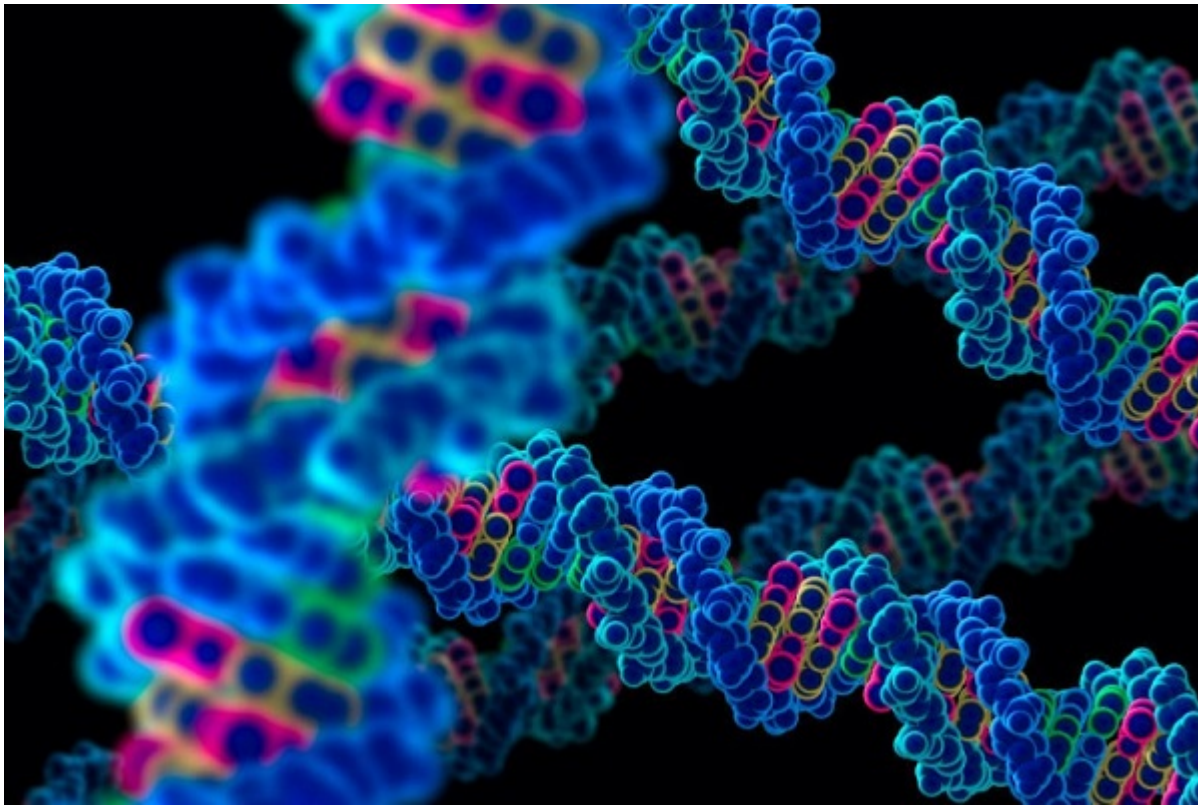
Βιοηθική θεώρηση των εφαρμογών της γενετικής και ειδικότερα των βλαστοκυττάρων στον άνθρωπο. Η προσέγγιση της Ορθόδοξης Θεολογίας (Μαρία Ιωσηφίδου, Νοσηλεύτρια - Μάστερ Θεολογίας)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Στόχος της Εκκλησίας δεν είναι να συγκρουστεί με την επιστήμη αλλά έχοντας σαν γνώμονα τη Δογματική και την Πατερική Θεολογία να εξετάσει τα βιοηθικά προβλήματα τα οποία απορρέουν από την εφαρμογή νέων βιοϊατρικών μεθόδων στον άνθρωπο. Γι' αυτό το λόγο προχωράει σε συγκρότηση ειδικών Συνοδικών Επιτροπών, στις οποίες συζητούνται τα θέματα που αφορούν τα βιοηθικά προβλήματα και για κάθε ζήτημα καταθέτει τις απόψεις της χωρίς να απορρίπτει τις επιστημονικές θεωρίες ή να δεσμεύει την επιστήμη σχετικά με την μετέπειτα πορεία της. Οι επιτροπές αυτές αποτελούνται τόσο από κληρικούς όσο και από ειδικούς επιστήμονες οι οποίοι επεξεργάζονται τα βιοηθικά διλήμματα κάτω από το πρίσμα της Ορθόδοξης Θεολογίας. Η πρώτη που συνέστησε ειδική επιτροπή για τη μελέτη, κατανόηση και επεξεργασία των θεμάτων που έχουν σχέση με τη

βιοηθική ήταν η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία ασχολήθηκε αρχικά με το θέμα των μεταμοσχεύσεων[184] ενώ ακολούθησαν κι άλλες Εκκλησίες όπως για παράδειγμα το Πατριαρχείο Μόσχας και πασών των Ρωσσιών το 2000.

5.5.1 Βασικές Θεολογικές αρχές

Η ορθόδοξη διδασκαλία υποστηρίζει ότι ο άνθρωπος είναι το τελειότερο δημιούργημα του Θεού. Ο Κύριος δημιούργησε πρώτα το νοερό κόσμο, μετά τον αισθητό και την τελευταία ημέρα τον άνθρωπο, στον οποίο περιέχονται τμήματα και των δύο κόσμων, δίνοντάς του ουσιαστικά τη μορφή της περίληψης όλης της δημιουργίας. Στη συνέχεια, η πτώση έδωσε στον άνθρωπο τη φθαρτότητα και τη θνητότητα και γι' αυτό το λόγο ο Χριστός με την ενανθρώπισή Του και την εν γνώσει Του πρόσληψη του θνητού σώματος ανακεφαλαίωσε τον κόσμο και θέωσε την ανθρώπινη ύπαρξη, επιτρέποντας στον κάθε ένα από τους ανθρώπους να βιώσουν τη θέωση μέσα από τη βιολογική τους ζωή. Σύμφωνα με αρκετούς ερευνητές, υπάρχουν δέκα βασικές θεολογικές αρχές, οι οποίες αποτελούν εκφράσεις της υπαρξιακής ορθόδοξης θεολογίας που αφορούν τον άνθρωπο και την κάθε έρευνα για την ανθρώπινη ζωή[185], οι οποίες παρουσιάζονται παρακάτω.

1. «Μέσα σε όλη την κτίση και τον άνθρωπο υπάρχει η άκτιστη ενέργεια του Θεού». Οι πατέρες της Εκκλησίας ορίζουν ότι μέσα στην κτίση δεν υπάρχουν οι

νόμοι της φύσης αλλά η άκτιστη ενέργεια του Θεού. Ο Κύριος δηλαδή δεν εγκατέλειψε τον κόσμο μετά τη δημιουργία τοποθετώντας μέσα σε αυτόν τους φυσικούς νόμους, αλλά τον διευθύνει ο ίδιος με τις άκτιστες ενέργειές Του. Η κτίση μετέχει στην ουσιοποιό ενέργεια του Κυρίου, τα ζώα και τα φυτά στη ζωοποιό ενώ ο άνθρωπος και στις δύο αλλά κι επιπλέον στη σοφοποιό. Οι δε άγγελοι, μετέχουν και στις τρεις και στη θεοποιό.

2.«Ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο προσωπικά, με την βούλησή Του και με θετικό τρόπο». Κατ' αυτό τον τρόπο δε γίνονται αποδεκτές οι απόψεις της μεταφυσικής, που ορίζουν ότι η ψυχή βρισκονταν στον αγέννητο κόσμο των ιδεών, κινήθηκε από εκεί και για τιμωρία φυλακίστηκε στο θνητό σώμα και η σωτηρία του ανθρώπου είναι η ελευθέρωσή της και η επιστροφή της στον κόσμο των ιδεών. Σύμφωνα με την Ορθόδοξη θεολογία, η συνδυασμός ψυχής και σώματος που αποτελεί τον άνθρωπο, δημιουργήθηκε θετικά και ποτέ το ένα μέρος δεν υπήρχε ξεχωριστά από το άλλο. Ο άνθρωπος ως θεϊκό δώρο, από τη φύση του πρέπει να έχει σχέση με το Θεό, κάτι που απωλέσθηκε με την πτώση. Κατά συνέπεια, ο άνθρωπος δεν είναι αυτοτελής και αυτόνομη ύπαρξη.

3.«Η δημιουργία του Αδάμ και της Εύας επαναλαμβάνεται σε κάθε νέα ανθρώπινη γέννηση». Η δημιουργική ενέργεια του Θεού είναι η αρχή των πάντων. Το σώμα δημιουργείται από τον Κύριο μέσω του γενετικού υλικού των γονιών παράλληλα με την ψυχή, που δημιουργείται με την άμεση ενέργεια του Θεού. Ο άνθρωπος εμψυχώνεται τη στιγμή της σύλληψης και γι' αυτό γιορτάζουμε τη σύλληψη της Θεοτόκου και του Τιμίου Προδρόμου.

4.«Η ψυχή και το σώμα βρίσκονται σε μια ενότητα μεταξύ τους κι έτσι ο άνθρωπος είναι πρόσωπο». Η ψυχή με το σώμα έλκονται μεταξύ τους με την πρώτη να μην βρίσκεται σε ένα συγκεκριμένο σημείο του σώματος αλλά «πανταχού του σώματος εστίν» και να διαθέτει δυο παράλληλες ενέργειες, τη νοερά και τη λογική. Η νοερά υφίσταται από τη στιγμή της σύλληψης και η λογική αναπτύσσεται με το πέρασμα των χρόνων. Επίσης, ο άνθρωπος ως δημιούργημα «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν» είναι αυτεξούσιος. Έτσι δεν μπορεί να θεωρηθεί πειραματόζωο ή μια βιολογική μηχανή. Η έννοια του προσώπου (κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν) συνδέεται με τις έννοιες της αγάπης, της ελευθερίας και την μοναδική αιώνια ύπαρξη.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

[184] Νικολάου, Μητροπολίτη Μεσογαίας και Λαυρεωτικής, «"Αλλήλων μέλη" Οι μεταμοσχεύσεις στη φως της ορθόδοξης ζωής» (2005) Κέντρο Βιοϊατρικής ηθικής και

δεοντολογίας σ.221

[185] Ν. Κόιος, «Ηθική θεώρηση των τεχνικών παρεμβάσεων στο ανθρώπινο γονιδίωμα» (2003), Κέντρο Βιοϊατρικής Ηθικής, Αθήνα